

JAK NA ŠPANĚLSKÉ ČLENY

Nejprve je dobré vědět, co to vůbec ty členy jsou.

Laicky řečeno jsou to **malá slova**, která se používají **před podstatnými jmény** a skrývají v sobě **3 informace**:

rod - ve španělštině mužský a ženský

číslo - jednotné a množné

"určitost" - zda se jedná o věc konkrétní, či nikoli

Rod a číslo se samozřejmě **shoduje s daným podstatným jménem**, ke kterému se člen pojí.

A jaké členy ve španělštině máme?

a) určitý člen- **el** (mužský rod, jednotné číslo), **los** (mužský, množné), **la** (ženský, jednotné), **las** (ženský, množné)

Z názvu je jasné, že určitý člen používáme **u konkrétních věcí**. Tedy když myslíme na jednu konkrétní osobu, jeden konkrétní předmět... Zároveň jej používáme, když je něco myšleno **obecně**.

*Necesito **la** maleta roja.* = Potřebuji ten červený kufr. (mám na mysli konkrétní kufr)

***El** amigo de Pablo me cae bien.* = Ten Pablův kamarád je mi sympatický. (víme, o kom se bavíme, myslíme konkrétního kamaráda)

***Los** pasajeros esperan en la sala.* = Pasažéři čekají v hale.
(z kontextu víme kteří, anebo je to myšleno obecně)

JAK NA ŠPANĚLSKÉ ČLENY

A jaké členy ve španělštině máme?

b) neurčitý člen- un (mužský, jednotný), **unos** (mužský, množný), **una** (ženský, jednotný), **unas** (ženský, množný)

Tento člen používáme před podstatnými jmény, která označují, řekněme, jednotlivce ze skupiny či něco **nekonkrétního**. **Jeden, nějaký...** Zároveň jej také typicky najdete v kombinaci se slovesem „**hay**“, když mluvíme o tom, že se někde něco nachází.

*Ayer tomé café con **una** amiga.* = Včera jsem byla na kafi s kamarádkou. (jedna z několika kamarádek, nijak blíže neurčuji)

*Vimos **un** coche blanco pasando po la calle.* = Viděli jsme na ulici projet bílé auto.

*Hay incluso **un** frigo en este piso.* = V tomto bytě je dokonce lednice. (nachází se tam)

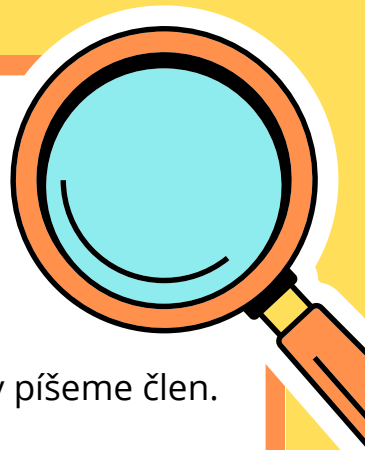
Nejspíš jste si všimli, že tento člen zní stejně jako **číslo jedna**. To jen potvrzuje význam jednotného čísla:

*Hay solo **un** plato sin carne.* = Je tu jen jeden pokrm bez masa.

Pokud se ale nějakou dobu španělštinu učíte, asi tušíte, že tu bude **pár výjimek**. Ty hlavní z nich máte na následujících 2 stránkách...

KDE ČLENY NEZAPOMENOUT

Za předložkou (většinou)

Kromě některých výjimek mezi předložkami a podstatnými jmény píšeme člen.

*Ya estamos tumbados **en la** cama.* = Už ležíme v posteli.

*Te lo dejaré detrás **de la** puerta.* = Nechám ti to za dveřmi.

Za slovesem gustar

Když mluvíte o tom, co máte rádi, nezapomeňte na člen u podstatných jmen.

*Me **gusta la** cultura de los países latinos.* = Mám ráda kulturu latinských zemí.

U částí těla

Zde španělština nepoužívá přivlastňovací zájmena, narozdíl třeba od angličtiny, ale pouze člen určitý.

*Me duele **la cabeza** desde la mañana.* = Od rána mě bolí hlava.

(Nikoli *Me duele *mi* cabeza.*)

Před dny v týdnu

U dnů v týdnu k našemu překvapení používá španělština člen určitý a žádnou předložku.

***El lunes** no tengo clases.* = V pondělí nemám lekce.

U hodin

Když popisují, kdy se co odehrává, použijí předložku *a*, poté člen ženský a číslovku, případně slovo *hora(s)*.

*La lección empieza **a las** nueve horas,* = Lekce začíná v 9 hodin.

*¿Qué vas a hacer **a la** una?* = Co budeš dělat v jednu?

U sportů a nástrojů

Když říkáte, že (na) něco hrajete, použijte taky člen určitý.

*Desde la edad de cinco años **toco el** piano.* = Od věku pěti let hraji na klavír.

*¿Queréis jugar **al** fútbol?* - Chcete hrát fotbal? (U slovesa **jugar** používáme ještě předložku *a*, kterou v případě sportu v mužském rodě spojíme se členem)

S procenty

Procenta uvádí španělština v jednotném čísle a dává před ně člen určitý.

***El 30%** („treinta por ciento“) de la población está en contra de esta ley nueva.* =

Třicet procent populace je proti tomu novému zákonu.

KDE ČLEN NENÍ

U profesí, funkcí, národností, náboženství...

Když popisujete, co jste (obecně struktura být + podstatné jméno) a nedáváte za to žádné přídavné jméno, člen ve španělštině není.

Soy checa y tú eres alemán. = Já jsem Češka a ty jsi Němec.

Mi amiga es vegetariana. = Moje kamarádka je vegetariánka.

Ellas son abogadas. = Ony jsou advokátky.

Jakmile ale přidáte **přídavné jméno**, tedy nějak to specifikujete, **použijte člen**.

Eres una profe excelente. = Jsi skvělá učitelka.

Pablo es un ingeniero mecánico. = Pablo je stavební inženýr.

Ella es la enfermera de la que hablamos ayer. = Ona je ta zdravotní sestra, o které jsme včera mluvili.

Před vlastními jmény

Jména lidí, zemí, měst... se píší bez členu, pokud název neobsahuje podstatné jméno.

Laura es de España. = Laura je ze Španělska.

Vivimos en el Reino Unido. = Žijeme ve Spojeném království.

El paquete es para señora Martínez. = Ten balík je pro paní Martínez.

Před měsíci a ročními obdobími

Zde se také obejdete bez členu (pokud tato slova nejsou podmětem).

En verano recorrimos todo el sur de España. = V létě jsme projeli celý jih Španělska.

El tiempo va a mejorar en octubre. = V říjnu se zlepší počasí.

El otoño es mi estación favorita. = Podzim je moje oblíbené období. (zde je podzim podmětem, proto máme člen)

Před slovem otro

Narozdíl od angličtiny (other, another) za slovem otro žádný člen nepotřebujete.

¿Quieres otro café? = Chceš další kávu?

Hay otra ciudad que me gustaría visitar. = Je tu další město, které by se mi líbilo navštívit.

NĚCO NA DOPLNĚNÍ

A co to "lo" - je to člen, nebo ne?

Lo může být ve španělštině buď **předmětným zájmenem** (¿No **lo** quieres? - Ty to nechceš?), či „**neutrálním členem**". Ten stojí **sám o sobě** bez podstatného jména a **vyjadřuje něco, co známe**.

*Lo **de** las elecciones nos ha sorprendido.* = To s těmi volbami nás překvapilo.

*Tienes que ir **lo más rápido** posible.* = Musíš jít *nejrychleji, jak je to možné.* (zde v kombinaci s přídavným jménem lo pomohá vyjádřit 3. stupeň)

***Lo que** quieres me parece irreal.* = To, co chceš, mi přijde nereálné.

***Lo mejor** es que tenemos más variantes.* = To nejlepší je, že máme víc variant.

Cvičení na závěr:

a) Tahle využití členu byla pro mě nová:

b) K tomuhle se chci vrátit:

c) Překlad:

1. To s Andreou mě překvapilo. Nevěděla jsem, že už je doktorka.
2. Na jaře navštívíme Spojené státy americké.
3. Tento rok volilo 70% mladých lidí.
4. Líbí se ti domy s bílou střechou?
5. Ještě je tu červená lahev a bílý ručník. Je to tvoje?
6. Před večerí půjdeme hrát basketbal.

Máte nějaký dotaz? Napište mi :)
kristyna@perfect-world.cz